

Інформаційний лист

Щодо формування адвокатськими бюро, адвокатськими об'єднаннями та адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально (які є СПФМ і стали на облік в Держфінмоніторингу), звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, згідно з п. 7 ч. 2 ст. 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (надалі - Закон) відносяться до спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу (із врахуванням ч.ч. 1, 3 ст. 10 Закону).

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 18 Закону державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії здійснюються щодо адвокатських бюро, адвокатських об'єднань та адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, Міністерством юстиції України.

Пунктом 26 ч. 2 ст. 8 Закону встановлено, що адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально (і які є СПФМ), зобов'язані виконувати вчинені на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені законодавством у сфері запобігання та протидії, вимоги Міністерства юстиції України щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії.

17.06.2022 року Міністерством юстиції України прийнято наказ за № 2522/5 «Деякі питання формування адміністративної звітності Міністерством юстиції України як суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» ([далі – Наказ № 2522/5](#)).

Наказом № 2522/5 затверджено:

1) форму звітності № 1-фінмон (річна) «Адміністративна звітність Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та введено її в дію, починаючи зі звіту за 2022 рік (далі – Звіт);

2) Інструкцію щодо заповнення та подання форми звітності № 1-фінмон (річна) «Адміністративна звітність Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Інструкція).

Частиною 2 Наказу № 2522/5 встановлено, що суб'єктам первинного фінансового моніторингу (у тому числі **адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та адвокатам, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально**) **необхідно до 11 числа після звітного періоду подавати Звіт відповідним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України.**

Адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та адвокатам, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, **необхідно заповнювати рядки 1, 2 розділу I Звіту за формою № 1-фінмон (річна).** За відсутності показника ставиться **прочерк**. Розділи Звіту за формою № 1-фінмон (річна), в які адвокатськими бюро, адвокатськими об'єднаннями та адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, не вносять відомості, ними не заповнюються та не подаються (п. 1 ч. 1 Розділу II Інструкції).

Пунктом 2 ч. 1 Розділу II Інструкції встановлено, що заповнений Звіт за формою № 1-фінмон (річна) адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, подають до відповідних територіальних управлінь разом з супровідним листом. За наявності зауважень та/або застережень до показників Звіту за формою № 1-фінмон (річна) така інформація зазначається у супровідному листі.

Відповідно до ч. 6 розділу I Інструкції Звіт за формою № 1-фінмон (річна) надсилається адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, **в електронній формі у вигляді електронних документів у форматі Excel (Word) на електронну пошту відповідного територіального управління з дотриманням умови щодо засвідчення кваліфікованим електронним підписом.**

До Звіту за формою № 1-фінмон (річна), в якому виявлено помилки, вносяться виправлення незалежно від того, хто встановив наявність помилок, і надсилається виправлений Звіт за формою № 1-фінмон (річна) в електронній формі адресатам, яким подається Звіт за формою № 1-фінмон (річна), не пізніше наступного дня з моменту виявлення помилки. **Виправлений Звіт за формою № 1-фінмон (річна) направляєтся не пізніше ніж 25 січня року, наступного за звітним.** При цьому слід

направляти на електронну пошту супровідний лист до Звіту за формою № 1-фінмон (річна) щодо зміни даних та її причини (ч. 7 розділу I Інструкції).

У частині 4 Порядку здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснюють Міністерство фінансів, Міністерство юстиції, Міністерство цифрової трансформації, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2023 року № 662, визначено, що «адреса електронної пошти суб'єкта первинного фінансового моніторингу — адреса електронної пошти суб'єкта первинного фінансового моніторингу, інформація про яку подана до єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії (далі — єдина інформаційна система) та/або яка міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань та/або Єдиному реєстрі нотаріусів, Єдиному реєстрі адвокатів України, та/або про яку суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомив суб'єкту державного фінансового моніторингу».

Враховуючи вищезазначене, **Національна асоціація адвокатів України рекомендує адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та адвокатам, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, надсилати Звіт Міністерству юстиції України згідно з положеннями Наказу № 2522/5 з тієї електронної адреси, яка була зазначена ними при постановці на облік у Державній службі фінансового моніторингу відповідно до вимог Наказу Міністерства фінансів України від 29.01.2016 року № 24 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення» та Постанови Кабінету Міністрів України від 09.09.2020 року № 850 «Деякі питання організації фінансового моніторингу».**

Порядок розрахунку показників:

- 1. При заповненні рядків 1 та 1.1 (адвокатськими бюро) або 1.2 (адвокатськими об'єднаннями) або 1.3 (адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально) Розділу I Звіту:**

Адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, повинні зазначати загальну кількість ними ідентифікованих осіб.

Пунктом 27 ч. 1 ст. 1 Закону встановлено, що **ідентифікація** — заходи, що **вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних.**

Відповідно до ч. 5 ст. 11 Закону ідентифікація особи здійснюються до **встановлення ділових відносин, вчинення правочинів** (крім випадків, передбачених цим Законом), проведення фінансової операції, відкриття рахунка.

Адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та адвокатам, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, потрібно врахувати, що **вказувати у Звіті необхідно загальну кількість осіб, які були ідентифіковані, у тому числі тих, кому було відмовлено** у проведенні однієї з фінансових операцій, визначених ч. 1 ст. 10 Закону.

2. При заповненні рядків 2 та 2.1 (адвокатськими бюро) або 2.2 (адвокатськими об'єднаннями), або 2.3 (адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально) Розділу I Звіту:

Адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, повинні **зазначати загальну кількість клієнтських операцій (послуг), здійснених (наданих) ними як СПФМ, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу.**

Адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та адвокатам, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, потрібно врахувати, що **вказувати у Звіті необхідно загальну кількість операцій, які відповідають вимогам ч. 1 ст. 10 Закону, і в яких адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, брали участь, діючи від імені та/або за дорученням клієнта, та/або допомагали клієнту планувати чи здійснювати таку відповідну операцію.** Операції, у проведенні яких особі було відмовлено, або операції, на які поширюються виключення, зазначені у ч. 3 ст. 10 Закону, враховувати не потрібно.

Отже, до 11 січня 2024 року адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально (лише для СПФМ) повинні:

- Заповнити рядки 1, 2 розділу I Звіту;
- Підписати електронний документ кваліфікованим електронним підписом;
- Надіслати його разом із супровідним листом з електронної адреси, інформація про яку була ними подана до єдиної інформаційної системи, на електронну адресу **відповідного міжрегіонального управління Міністерства юстиції України.**